

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. B.**,
skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 23 kwietnia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt II AKa 167/24,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie
z dnia 20 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 14/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 20 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 14/22, M. B. został uznany za winnego tego, że w dniu 9 sierpnia 2015 r. w K., wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, działając z zamiarem bezpośrednim spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu A. R., zgodnie z uprzednio ustalonym podziałem ról, udostępnił ustalonym

osobom pojazd marki K. koloru srebrnego o nr VIN: [...] oraz nr silnika: [...] wraz założonymi tablicami rejestracyjnymi o wyróżnikach [...], pochodzącymi z innego uprzednio sprzedanego pojazdu marki O., a nadto prowadził razem z inną ustaloną osobą obserwację A. R. i przekazał informację o jego przemieszczaniu się innym ustalonym osobom, z których jedna oddała w kierunku A. R. z bliskiej odległości co najmniej trzy strzały z broni palnej gładkolufowej nieustalonego wzoru, kalibru 12/67,5 mm, w następstwie czego A. R. doznał obrażeń ciała w postaci rany postrzałowej uda prawego, rany postrzałowej podudzia prawego z częściową amputacją podudzia oraz rozległym ubytkiem skóry mięśni i kości, rany postrzałowej powierzchni podudzia lewego oraz uda lewego, a także rany postrzałowej ręki prawej z rozległym ubytkiem tkanek miękkich i amputacją III i IV promienia śródręcza oraz amputacją III i IV palca, które spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiego kalectwa oraz choroby realnie zagrażającej życiu,

tj. przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 13 lipca 2017 r., za które – na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. – wymierzono mu karę 6 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zasądzono od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego A. R. kwotę 30000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Od tego wyroku apelację wnieśli obrońcy oskarżonego, prokurator oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Adw. K. Ł. – podnosząc zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. 7 k.p.k. w związku z art. 410 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. – wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Adw. B. F. – podnosząc zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych oraz obrazy przepisów postępowania mających wpływ na treść zaskarżonego wyroku (art. 2 § 2 k.p.k., 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 6 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 9 marca 2016 r. sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.; art. 168b k.p.k. w zw. z art. 2, art. 7 i art. 45 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw

Człowieka i Podstawowych Wolności; art. 237 k.p.k.; art. 7 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.) – wnioskował o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, że zachowanie oskarżonego wypełnia znamiona przestępstwa pomocnictwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. i orzeczenie stosownej kary za ten czyn w dolnej granicy ustawowego zagrożenia albo zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia bądź uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy właściwemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator, podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., wnioskował o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie w opisie czynu przypisanego M. B., że ten usiłował dokonać zabójstwa A. R., działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia jego życia, lecz zamierzonego skutku nie osiągnął z uwagi na udzielenie pomocy medycznej pokrzywdzonemu przez osoby trzecie, a więc zakwalifikowanie zarzucanego mu przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz wymierzenie oskarżonemu kary 12 lat pozbawienia wolności.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, podnosząc zarzuty obrazy prawa materialnego (art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 46 § 1 i 2 k.k.), naruszenia prawa procesowego (art. 193 § 1 k.p.k. i art. 278 § 1 k.p.c.) oraz błędów w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy – wnioskował o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie opisu czynu, wymiaru kary i środków kompensacyjnych.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt II AKa 167/24, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec oskarżonego M. B. obniżył do 4 lat. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który podniósł zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, mającego wpływ

na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 2 § 2 k.p.k., 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 6 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 9 marca 2016 r. sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności w zw. art. 406 § 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k., co w efekcie poskutkowało nieprawidłową i nierzetelną kontrolą odwoławczą dotyczącą wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie II K 14/22, polegającą na zaaprobowaniu dokonanej przez Sąd *a quo* dowolnej oceny dowodów, wskutek czego doszło do efektu przeniesienia, czyli zaabsorbowania do orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie uchybień popełnionych przez Sąd Okręgowy w Koszalinie, a polegających na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów, naruszeniu zasady prawdy materialnej oraz zasady obiektywizmu, jak również zasady *in dubio pro reo*, które to uchybienia doprowadziły do zaaprobowania całkowicie błędnych ustaleń polegających na uznaniu, że materiał dowodowy będący podstawą wyroku wykazał, że M. B. podejmując działania w ramach ustalonego wcześniej planu, działał z zamiarem bezpośrednim spowodowania u pokrzywdzonego skutku w postaci uszczerbku na zdrowiu, ponieważ obejmował swoją świadomością wszystkie znamiona tego przestępstwa, podczas gdy z rzetelnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, by na jakimkolwiek etapie ktokolwiek poinformował oskarżonego w jakim konkretnie celu ma on udostępnić pojazd, kto konkretnie będzie korzystał z pojazdu i w jakim celu, co oznacza, że zapaśnik ma być „załatwiony”, w jakim konkretnie celu prowadzona jest obserwacja A. R., w jaki sposób oraz czy, a jeśli tak to przy pomocy jakichś narzędzi ma być „załatwiony” pokrzywdzony, a dodatkowo wskutek powyższych uchybień Sąd nie rozstrzygnął na korzyść oskarżonego istotnych sprzeczności wynikających z wyjaśnień A. R. złożonych w dniu 19 maja 2016 r. oraz jego zeznań złożonych przed Sądem w dniu 16 stycznia 2023 r. dotyczących spotkania w czerwcu/lipcu 2015 r. w M., których to uwzględnienie winno prowadzić do uznania braku wiarygodności relacji tego świadka w zakresie udziału oskarżonego w przestępczych ustaleniach, a w konsekwencji także braku dowodów na udział oskarżonego w ustaleniach, braku dowodów na jego świadomość w jakim celu wykorzystany będzie przekazany przez niego samochód, sposobu „załatwienia zapaśnika”.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 października 2024 r. w sprawie II AKa 167/24 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie II K 14/22 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji, alternatywnie uchylenie zaskarżonego kasacją prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 października 2024 r. w sprawie II AKa 167/24 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd II instancji.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Przed wszystkim należy zauważyć, że podniesiony zarzut, jak i znaczna część uzasadnienia kasacji stanowią wierne powtórzenie apelacji autorstwa adw. B. F. Tymczasem od dawna w orzecznictwie akcentuje się, że „kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego, a nie orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu, co wyraźnie wynika z treści art. 519 k.p.k. Oznacza to, że nie można w niej podnosić zarzutów typowych dla postępowania apelacyjnego, kwestionujących orzeczenie sadu pierwszej instancji. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w toku postępowania odwoławczego dojdzie do tzw. «efektu przeniesienia», czyli zaabsorbowania do orzeczenia sądu *ad quem* uchybień popełnionych przez sąd *a quo*. Pamiętać też należy, że kontrolą kasacyjną objęte są wyłącznie kwestie prawne zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k., popełnionych przez sąd odwoławczy. Specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwala zatem na prowadzenie dublującej, «trzecioinstancyjnej» kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2025 r., III KK 173/25, LEX nr 3865200*).

Lektura uzasadnienia kasacji wskazuje, że intencją jej autora było zakwestionowanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jednak w zakresie samej jakości kontroli instancyjnej Sądu odwoławczego

wyrażono jedynie pogląd krytyczny, jednak li tylko polemiczny co do wiarygodności zeznań A. R. (prezentując pogląd co do doniosłości niewielkiego fragmentu jego depozycji dotyczących skazanego, który miał na uwadze Sąd II instancji – s. 11 uzasadnienia jego wyroku) oraz A. A., akcentując że osoby te zdecydowały się na współpracę z organami ścigania, co z oczywistych względów samo z siebie nie może podważać prawdziwości składanych przez nich relacji procesowych, choć nakazuje wnikliwość w zakresie oceny dowodu z tego rodzaju depozycji. Należy tutaj podkreślić, że Sąd odwoławczy miał na względzie okoliczności, w których ww. osoby zdecydowały się na współpracę z organami ścigania, a także dokonał szczegółowej weryfikacji oceny wiarygodności ich relacji procesowych, szczegółowo analizując ich treść, jak i rozważając występowanie potencjalnego interesu w pomówieniu skazanego (zob. s. 9 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*), co nie pozostawia wątpliwości w zakresie wywiązania się przez ten Sąd z obowiązku przeprowadzenia rzetelnej kontroli odwoławczej w tym zakresie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.

[J.J.]

[r.g.]